

Գ. ԲՈՐՁԱՆ

ԱՆՆԱԿ
ՀԱՄԱՐՆԵՐԸ

ՄԵՏԺՐԱՆ

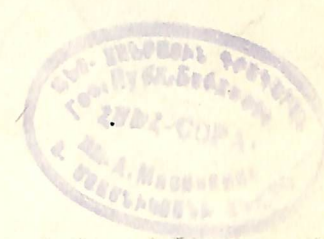
891.99

Գ-89

19 NOV 201

120 250

891.99
Բ-89

01 JAN 2009

ԳՈՒՐԳԵՆ ԲՈՐՅԱՆ

ԱՐԵՎԻ
ՀԱՄԱՐՈՒՅՐԸ

(ԼԻՐԻԿԱԿԱՆ ՊՈԵՄ)

ՊԵՏՀՐԱՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ • 1939

24400

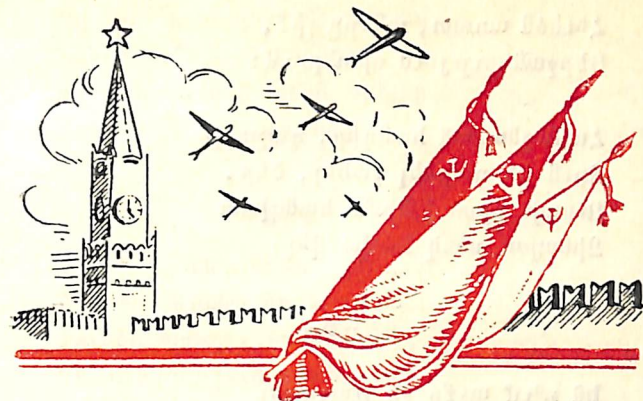

285
40

ГУРГЕН БОРЯН
ПОЦЕЛУЙ СОЛНЦА

Гиз Арм. ССР, Ереван, 1939 г.

ԻՈՍԻՖ ՎԻՍՍԱՐԻՈՆՎԻԶ ՍՏԱԼԻՆԻ
Մարդկության մեծ առաջնորդի յեվ ուսուց-
չի ծննդյան 60-ամյակին եւ նվիրում է այս,
պոեմը:

ՆԱԽԵՐԳԱՆՔ

— Պատմիր ապի, քեզ եմք լսում,
Պատմիր մի բան մեզ համար,
Տե՛ս, աստղերն ել քեզ սպասում
Բոցկլտում են անհամար:

Հավաքվել են չինարու տակ
Տղա, աղջիկ, մանուկ, ծեր.
Յեվ լոել ե ծիծաղ, կատակ—
Սպասում են անհամբեր:

Թախանձում են չափերները
Քաշում նրա քեվերից.
— Ասլա՛ն, պատմի՛ր... — ահեղները
Ջայն են տալիս տեղերից:

Զով իրիկուն, ամռան յերկինք,
Շող լուսնյակը վերևում,—

Հունձն առատ, տները լիք,
Յերջանկություն սրտերում:

Համայնական հանդից, դաշտից
Տուն են դարձել ջահել, ծեր,
Ուրախ սրտով հիմա հանգիստ
Զինարու տակ հավաքվել:

Են ո՞ւմ աչքը չի քացացել
Ասլան ամու հուշերից,
Յերբ պատմել է անցած այն սև,
Դառն ու բուռն ուրերից:

Են ո՞ւմ սիրտը չի գովացել
Հին հովիվի խոսքերից,—
— Դեհ, ձե՛զ մատաղ, կանցնի ես ել,
Կկտրենք չարն իր բնից:

Են ո՞ւմ հոգին չի սավառնում
Նրա անուշ յերգերից,
Յերբ պատմում է ծաղկած գարուն,
Ես մեր ազատ աշխարհից:

Մե՛ծ է համբավն Ասլան պապի,
Ամբողջ մի դար շալակին,
Տեսել է նա աշխարհը հին
Յեկ հասել է նոր կյանքին:

Ով վոր խմի գեթ մի անգամ
Նրա խոսքի աղբյուրից,
Կզգա կյանքի խոսքն արդար
Ժողովրդի ծով սրտից:

Զով իրիկուն, ամռան յերկինք,
Շող լուսնյակը վերևում,—
Հունձն առատ, տները լիք,
Յերջանկություն սրտերում:

Այժմ մեկտեղ ջահել ու ծեր,
Յերբ լուի է ամեն ձայն,
Ուրախ սրտով սպասում են
Ասլան ամու պատմության:

— Ախր վո՞րը պատմեմ բալեք,
Վո՞րը քողենեմ ձեզ սիրով,
Մեր աշխարհը մի լույս արեգ,
Մի շե՛ն պարտեզ՝ վարդերով:
Ամեն մի վարդ մի պատմություն,
Մի փաղր յերգ, մի հեփիաք,
Ուր նայում ես՝ ծո՛ւկ լիություն,
Մարդու հոգին անարատ:
Ու եղ ծովում և՛ կյանք, և՛ սեր,
Մարդը մարդուն հավասար,—
Հե՛յ գիդի հա, Ասլան ապեր,
Ո՞ւր եյիր դու, ուր հաւար...

Թե ասում ե՛ք, լա՛վ, կպատմեմ,
 Խոսքս ծառա ձեր խոսքին,
 Զեզ Արևի ճաղըն ասեմ,
 Դեռ չեմ պատմել վա՛ղ վա՛րի:
 Պետական ե ես ճաղը մեր
 Ամեն ծաղկա՞ղ ջահելի,—
 Թե վանց կտրինն արժանացավ
 Համբույրին մեծ Արևի:

1.

Հովտում, գետափի բազմամարդ գյուղում,
 Ուր կյանքն է ծաղկում գարնան համբույրով,
 Մի լույս կոմյերիտ աղջիկ եր ապրում,
 Մի ջահել աղջիկ Արեգ անունով:

Արեգնագանը նոր եր բոլորել
 Նորաբաց կյանքի իր փան տա՛րին,
 Նոր յերկնքի տակ նա հասակ առել,
 Ինչպես ծաղիկը մեր նոր աշխարհի:

Հայրն Արեգի հոտաղն եր գյուղի,
 Վար մինչև եսոր ջահելի նման
 Նարե՛քն է յելում ամեն գարունքի,—
 Կոլտնտեսության հոտն առաջն արած:

Մայրը Արեգի՝ Յուդաբեր ճանին,
 Հյուրընկալ, աշխույժ ամեն մի գործում,

Իսկ քույրը՝ Մարոն, յեղբայրը՝ Վանին,
 Սովորում էին գյուղի դպրոցում:

Սիրուն եր, չճնաղ Արեգն անմահ,
 Ինչպես յերփներանգ մի ծաղկած գարուն,
 Լեռներից քափվող գետակի նման
 Զվարթ եր ձայնը, պարզ ու կարկաչուն:

Մայիսի ալ վարդ, հասակը չինար,
 Մի կարկաչող սիրտ նրա կրծքի տակ,
 Թրվումն ու ժիր Արեգը պայծառ
 Մի լույս աղջիկ եր պարզ ու հառաբակ:

Են վո՞ր ջահելի սիրտը բաբախում
 Թագուն չի հուզվել Արեգի համար,
 Ե՞ն վո՞ր ջահելի սիրտ յերկնքում
 Զի կապել Արեգն շողշողուն կամար:

Սակայն առավել իր չճնաղ տեսքից
 Արեգը աշխույժ, առանց յերկյուղի
 Մի փաջ աղջիկ եր, անդադրում ու ժիր,
 Զարդն ու պարծանքը բազմամարդ գյուղի:

Արեգի կազմած բրիգադը կանանց
 Կոլտնտեսության գարդն եր համարվում,
 Զահել տղերքը դիմելով միմյանց
 Նրա հնարքը, ուժն էլին գովում:

Գյուղի ծերերը, յերբ առիք լիներ,
Հարն եյին դիմում Արեգնազանի.
— Նսպիսի աղջիկ, չե՛մք տեսել, ախպեր,
Նրա արեվը, ումբըրը յերկարի:

Յեվ ամեն գարնան, յերբ դաշտ ու հովիտ,
Ծաղկում են պես-պես, գուգվում, գարդարվում,
Յերբ աղջիկ, տղա, հոտաղ ու հովիվ
Ուրախ յերգերով սարն են քարձրանում.

Յերբ մանուշակի անուշ բուրմունքով
Սարերն են շնչում, առուն կարկաչում,
Գյուղի աղջիկներն ուրախ խմբերով
Կատակով, յերգով իրար են կանչում:

Իրար են կանչում ու փնջեր հյուսում,
Արեգն էլ քեքեվ յեղնիկի նման,
Աղջիկների հետ սարերն է վագում
Կարծես հենց ի՛նքն է գարունն անմման:

Յեվ տղա, աղջիկ ծիծաղ-կատակով,
Խփելով միմյանց դալար կռնակին,
Թև-քևի տված զըրնգուն յերգով
Դիմում են իրենց ուրախ Արեգին.—

— Արե՛գ, Արե՛գ, Արեգնազան,
Դու պարծանքն ես մեր վոյջ գյուղի,

Մեր համայնփյց դու անբաժան,
Դու լույս աղբյուր ամեն տղի:
Բայց արժան ես, միայն արժան
Կանաչ կոնով կտրի՛ն տղի:
Կանա՛չ, կանա՛չ, անհաղք ու քաջ
Են վա՞ր տղին դու կսիրես,
Են կովյերիտ տղի՛ն հանաչ,
Ով վոր կանի քեզ պարգերես...

Յեվ տղա, աղջիկ այսպես կատակում,
Հնչում է ծիծաղն մատաղ սրտերից,
Գարունն է շողում ամեն աչքերում,
Լեռներն են քնդում նրանց շուրջպարից:

Պատահեց մի որ ամենքն իմացան,
Վոր լույս ու արև Արեգնազանին,
Սիրում է գյուղի կոլտնտեսական,
Զահել կովյերիտ Ասոն անվանի:

Ուժեղ էր Ասոն, հաղք ու ամրակազմ,
Սեվաթ մագերը քափած հակատին,
Թվում էր տղան առանց զենք-զրահ
Գետին կծնկեր տասը նամարդի:

Գաղտնիքն իր հոգու բայց ո՞վ էր հայտնել,
Ծածկում էր անգամ նա ծնողներից,
Կա չկա, այո՛, Սաֆույի գործն է,
Նա գիտեր միայն իր ընկերներից:

Ե՛, ի՞նչ կա սակայն, քող վոր գիտեման,
Սերը չես պահի դու փականֆի տակ,
Սերը նա՛ յե, վոր աշխարհն իմանա,
Սերն ազա՛տ ե մեր յերկնֆի տակ:

Յեվ հպարտ տեսնով նա դաշտ եր գնում,
Գլուխը բարձր, ժպիտը դեմֆին,
Կատակով քեքեվ նա պատասխանում
Գյուղի տղերֆի ուրախ հարցմունքին:

Հայրն Արեգի սիրում եր տղին,
— Դռչաղ ե Ասոն, խելոֆ, բանիմաց,—
Պատասխանում եր ամեն դիմողի,—
Բայց քող Արե՛գը ընտրող լինի:

Ի՞նչ եր գաղտնիֆն Արեգնագանի,
Արեգն ու Ասոն քե ի՞նչ խոսեցին,—
Վոչ վոֆ չիմացավ մեր ջահելներից,
Վերջը իրենֆ ել հոգնած լոեցին:

Որերից մի որ գյուղը իմացավ
Վոր Ասոն հեռու ֆաղաֆ ե գնում,—
— Գնո՛ւմ ե Ասոն ողաչու դառնա,
— Զորանա կուռը, ա՛յ գործ ենֆ ասում:

Յնծաց վողջ գյուղը մի մարդու նման,
Հրնվանֆն անհուն յելավ ափերից,—

— Ա՛յ դռչաղ տղա, արժան եր դրան,
Մեր գյուղից մեկն ել քող արծիվ լինի:

Մի մեծ հանդեսով, յերգով ու ծաղկով
Ասոյին ֆաղաֆ հանապարհ դրին.
Պինդ համբուրեցին ընկերներն հերքով
Յեվ պատվիրեցին միշտ նամակ գրի:

Խաւա ապերն ել՝ հայրը Ասոյի
Ամուր համբուրեց հակատր տղի,—
— Տե՛ս, Ասո բալա, խոսֆ տուր բոլորին,
Վոր գետնով չես տա պատիվը գյուղի:

Արեգը վստահ, ժպիտն աչքերում,
Մոտ յեկավ տղին (հեղվա՛ծ եր այնֆան),
— Վորտեղ դու լինես, ենտեղ ել մեմֆ եմֆ,
Լո՛ւյս լինի, Ասո՛, քող ֆո մեծ համբան:

2.

Որերն անցկացան... Մեր Ասոն արի
Շա՛տ բան սովորեց, շա՛տ բան հասկացավ,
Անծիր կապույտի սեգ արծիվներին
Նա մի արժանի ֆաջ յեղբայր դարձավ:
Դարձավ անվանի ու ֆաջ ողաչու,
Ողն եր բարձրանում նա վստահ, քեքեվ,
Թեվերը պարզած միշտ անահ քոչում,
Արծվից քեքե— դեպ անհուն յեքեր:
Ասոն անվեհեր— ողբ նվանեց,

Նա կտրեց ֆանի՝ բարձրաբերձ լեռներ,
Ծանր հիվանդին փաղափ հասցրեց,
Արհամարհելով բուֆ, ֆամի, ճմեռ:
Հեռու հյուսիսում ինչպես մի հերոս
Գոռ տարերքի դեմ անվախ մաֆառեց,
Խուլ տայգաներում դեպի ովկիանոս
Նա նոր քռիչֆի ուղիներ բացեց,
Մեծ-խաղաղական ջրերի ափին,
Յուրտ, տագնապալից, մուք գիշերներում,
Մինչև արշալույս, մինչ ծագող արփին
Հսկեց սահմանը գգաստ և արքուն.
Յեվ յերբ խնդիրը կատարեց պատվով
Հերոս կոչեցին ու մի առավոտ
Գալիֆ մաֆառման անհագ կարոտով
Թռավ իր արծիվ ընկերների մոտ:
Բանակ մամբեցին հրամանով նրան,
Ամուր նա կովեց մեր սահմաններում,
Հաղթեց մարտերում հերոսի նման
Սահմանը խախտող անարգ քշնամուն:
Անունը նրա փառքով պսակվեց,
Պատիվ տվեցին մեր ֆաջ հերոսին,
Յեվ մի որ ինքը՝ Առաջնորդը մեծ
Իմացավ նրա ֆաջության մասին:

3.

Անցան որեր հավֆի քեվին,
Կանաչ հագան հովիտ ու սար,
Գարունին իջավ մեր աշխարհին,

Ծաղիկ բերեց հագա՛ր-հագա՛ր:
Լուր ստացվեց ծանոթ գյուղում,—
Արծիվ Ասոն տուն է գալիս,
Մեծից փոքր ուրախանում՝
— Մեր ֆաջ Ասոն տուն է գալիս:
Յեկան ուրիշ շատ գյուղերից—
Մանուկ, ջահել և ծերունի,
Գալիս հերքով, վողջույն տալիս
Սպասում են հերոս տղին:
Յեկավ Ասոն ողանավով,
Իջավ կանաչ ագատ դաշտում,
— Բարո՛վ եկար, Ասո՛, բարո՛վ,—
Գյուղն եր ցնծում, ուրախանում:
— Մեր Ասո՛ն է, բոյ-բուսաքով,
— Ի՛նչ տղա յե դառել, ախպեր...
— Պատվո՛վ եկավ տղան, պատվով...
— Մաղա՛րիչը, Խուդա ապեր:
— Տո մի դենը ֆաշվեֆ տեսնեմ,
— Տղե՛րֆ, հլա մի քոցրեֆ,
Մեր Ասոյին պատվով տանեմ,
— Մինչև հիմա քոչնի քեին,
Դե, հիմիկ ել մեր քեերին
Գյուղամեջը պիտի տանեմ:
Ջահելները առան նրան
Իրենց քեվին մեծ ցնծությամբ,
Գյուղը տարան ծաղկի նման,
Ուրախ կանչով ու խնդությամբ:
Իսկ Արեգը արև առած
Վարդի նման կարծես բացվել,

— Լա՛յն ե աշխարհը ու յես մի կաթիլ ,
 Ու յես մի կաթիլ եդ հսկա ծովում ,
 Մի նախրապանի հասարակ վորդի ,
 Ինձ նման միլիոն մեր ազատ հողում :
 Լսե՛ք , ձեր Աստն ձգգինց անբաժան
 Ինչ ե ասելու սրտի խոսքերով :
 Մանուկ որերից փափագ ունեյի
 Արծիվների պես յերկինք բարձրանալ ,
 Յեվ իմ հայրենի ազատ աշխարհին
 Արժանավայել ողաջու դառնալ :
 Ու ամեն անգամ , յերբ մեր սարերով
 Են ողանալը անցնում եր հպարտ ,
 Աչք չեյի փակում յես գիշերներով :

Մի որ գրեցի, դրեցի քաղաւն ,
 Թե յե՛ս՝ Զալաբայան Աստու կալիսգճիկ
 Մեծ փափագ ունեմ՝ դառնալ ողաչու :
 Իդս կատարվեց, փափագիս հասա,
 Իմ դուռը յեկավ բախտն իր վտուով,
 Շա՛տ բան իմացա, շա՛տ բան ել տեսա,
 Յեկա իմ գլուղը յես բաց փակաւով :
 Իմ մասին ել ինչ յերկարացնեմ
 Իմացած կլինեմ— անցածը անցած
 Են ասեմ մեկ ել, առողջ եմ, լավ եմ,
 Թե ջահել եյի, ե՛լ ջահեկացա :
 Մի որ ել պետը կանչեց իրեն մօտ,
 Ու այսպես ասաց .
 Թե պիտի գնաս վաղը առավօտ,
 Տասնեվմեկ ուրիշ ընկերբների հետ,
 Կրե՛մլ— Ստա՛լինին դու այցելութեան :
 Թե վոնց գնացիմք, վոնց հասանք մենք տեղ ,
 Թե ինչ ապրեցի, ինչ զգացի յես,
 Եղ ել դուք ասեմք, դատեցեմք ետտեղ,
 Անկարող եմ յես, սի՛րտս ե լեզուս :
 Այդպես ել յեղավ . ի՛նչ առավօտ եր...
 Մենք ընկերբներով Կրեմլ գնացիմք :
 Վո՛նց պատմեմ յես ձեզ ամենն, ընկերնե՛ր,
 Ես պատմութեանը չե՛ս պատմի խոսքով,
 Դժվար ե գտնել եմպիսի խոսքեր,
 Վոր սի՛րտդ յերեսս քո ամբողջ հոգով :

 Դռները բացվեց ու ներս մտանք մենք ,

Նա՛ր յեր... Արե՛վը, հավիտյան անշեջ,
 Վոր իր զինակից ընկերների հետ
 Կանգնած ժպտում եր լույսի ծովի մեջ:
 Լո՛ւյս եյի ուզում դառնալ եդ րուպեն,
 Վոր նրա անգին դեմքը շոյեյի,
 Վա՛րդ եյի ուզում դառնալ եմ րուպեն,
 Վոր նրան սիրով յես զարդարեյի,
 Կամեցա բլբո՛ւլ դառնալ եմ րուպեն,
 Վոր նրա փառքն ու կյանքը յերգեյի:
 Ել չեմ իմանում, մեկ ել եմ լսեմ.—
 — Ձայնը տրվում ե ընկեր Ասոյին:
 Հիմա չգիտեմ ընչից սկսեմ,
 Բայց լեզուս բացվեց սրտիս բերանով.
 Ասացի.— Արե՛վ, քո վորդի՛ն եմ յես,
 Քո գավակներից միլիոնից մեկը,
 Դու ինձ կյանք տվիր հարազատ հոր պես,
 Ինձ վերև հանեց քո հզոր ձեռքը:
 Ինքս հասարակ հովվի տղա
 Յեվ մի շարքային կոլոնտեսական,
 Իմ մայր յերկիրը ինձ քեվեր տվեց
 Ասաց— սլացի՛ր ողում անսահման:
 Ու քե քշնամին փարձ անի հանկարծ
 Իր ձեռքը մեկնել յերկրիս յերջանիկ,
 Պատրա՛ստ եմ կոչիդ, Այս Առաջնորդ,
 Մի ակընթարթում բարձրանալ յերկինք:
 Թող լինի գիշեր, քող լինի ցերեկ,
 Զի՛ պակսի յերկրից անգամ մի տերև:
 Յերդվո՛ւմ եմ ահա հազարապատիկ,
 Յերդվո՛ւմ եմ կրկին, անուըդ անմար

Սեղմած շրթերիս արշավել մարտի,
 Մեռնե՛լ, քե պետք ե իմ յերկրի համար:
 Զգիտեմ ինչպես յես վերջացրի,
 Միայն եմ գիտեմ, վոր նա մոտեցավ
 Հոր պես հարազատ իմ ձեռքը սեղմեց
 Յեվ ուսըս քոքվեց, ժպիտն աչքերում,
 Հետո փակատս սիրով համբուրեց:
 Վերեվ՝ յերկնքում քե մի արև կար,
 Հագա՛րը դարձավ եմ որն ինձ համար
 Թե իմ կրծքի տակ մի սիրտ եր միայն,
 Հագա՛ր սիրտ դարձավ եմ որն ինձ համար,
 Ուրախությունս քե ծով եր միայն,
 Մի ովկիա՛ն դարձավ խոր, անեզրական,
 Թե՛վ առավ հոգիս, սե՛ր առավ հոգիս,
 Նրա շողերով հուր-արեգական:

Յեվ յերբ Ասոն խոսքն ավարտեց
 Մեծ Արևով մառագած,
 Սիրո անհուն գետը հորդեց,
 Ամբողջ գյուղը վորոտաց:
 Սար ու դաշտեր,
 Հովիտ ու ձոր,
 Արձագանքին միացած,
 Խոսքի, յերգի անտակ մի ծով
 Փոքրելիվեց ու բարձրացավ.
 — Ապրե՛ս Ասո, ապրես արծիվ,
 Ապրես հերոս անվանի,
 Դու քա՛ջ տղա, անհա՛ղք տղա,
 Քո աչքերին յերանի:

Արժանացար դու համբույրին
 Արե՛վ ու լույս մեծ մարդու,
 Վոր ապրում ե, հավետ կապրի
 Ժողովրդի ծով սրտում:
 — Սարի՛ հովեր, մեր սեր ծովից
 Նրան բարե՛վ դու՛ք տարե՛ք,
 Մեր լեռների ծաղիկներից
 Նրա շուրջը զարդարե՛ք:
 — Սիրո՛ւն հավեր, մեր աշխարհի,
 Տարե՛ք նրան կյանք ու սեր,
 Անհուն ու խոր մեր բերկրանքի
 Գարնան կանչը կենսաբեր:
 Ասե՛ք յերկիրդ հոյաշեն
 Հագար բույրով մի պարտե՛ք,
 Կպահպանե՛նք որ ու գիշեր
 Մեր աչքերի լույսի պես:
 — Քե՛զ յերկար կյա՛նք,
 — Քե՛զ ծով բերկրա՛նք,
 Հույզեր ու սեր,
 Որեր լուսե,
 Վառ ու անմա՛ր Ստալին:

Յե՛վ յերբ ցնծութեան ալիքը լոսե,
 Ասո՛ն ժպտալով կրկին ձայն խնդրեց,—
 — Յես մի գաղտնի՛ք ել ունե՛մ հայտնելու,
 Զե՛մ հայտնել յերբեք յես դեռ վոչ վո՛քի,
 Վոր անուշ դողով սրտիս ծալներում

Պահել եմ ահա յես փանի տարի:
 Ես յերջանկութեան վառ պայծառ որին,
 Յերբ սիրտս լիքն ե ավից ափ անհաս,
 Ուզում եմ հայտնած լինել բոլորին
 Իմ այդ գաղտնիքի պատմութեանը պարզ:
 Սիրել եմ սրտով, կյանքիս հավասար
 Յես մեր Արեգին,
 Թեկուզ բոլորը իմացան գյուղում,
 Յես ելի նրան սերս չբացի,
 Հաստատ գիտեյի՛ նա յե՛լ եր սիրում
 Իր սրտի խորքում իրեն սիրածին:
 Հարց կտա՛մ, ինչո՞ւ, հիմա ձե՛զ պատմեմ...
 Պայծառ գարունվա մի գով առավոտ,
 Յերբ տղա, աղջիկ անուշ ծիծաղով,
 Սարն եյինք յեկել, Մեծ Աղբյուրի մոտ,
 Նստած ֆարերին կատակով-խաղով,
 Զրուցում եյինք կյանքից, աշխարհից,
 Զայն առավ Արեգն ու եսպես ասաց.
 — Իմ նշանածը նա՛ պիտի լինի,
 Ով առած լինի համբու՛յրն Արե՛վի:
 Ու յես ուխտեցի չհայտնել նրան
 Սիրո գաղտնիքը պահել սրտիս մեջ,
 Քանի չե՛մ առել համբույրը անմար
 Հայրենի յերկրի Արե՛վի անշեջ:
 Յես կատարեցի խոսքս սրբազան,
 Իմ յերկրի՛ առաջ, իմ գյուղի՛ առաջ,
 Յե՛վ իմ որերի ընկեր անբաժան
 Կովերիտուհի Արեգի՛ առաջ:

Նորից խնդուք-յան ալիքը յեկավ
 Զահել հերոսին փառքով սլակեց,
 Ուրախությունը կարծես գետ դառավ
 Գարունավա կանաչ դաշտերում հորդեց:
 Յեվ տղա, աղջիկ ձեռք ձեռքի տված
 Ուրախ յերգերով գյուղը լցրեցին,
 Սարեր ու դաշտեր նոր շնչով լցված
 Նորից զուգվեցին ու զարդարվեցին:
 Արեգը հուզված մոտ վազեց տղին
 Յեվ ամուր գրկեց նրան կարոտով,
 Կարմիր ծիածան իջավ Մեծ գյուղին
 Աղջիկ ու տղա յերգեցին հերքով:

ՏՂԱՆՆՐԻ ՅԵՐԳԸ

Արե՛գ, Արե՛գ, Արեգնագան,
 Դու լույս աղբյուր ամեն տղի,
 Բայց արժան ես, միայն արժան
 Կանաչ կոնով կտրի՛ն տղին:
 Կանա՛չ, կանա՛չ, անհաղթ ու փայ
 Են վո՞ր տղին դու կսիրես,
 Մեր կոմյերիտ տղին ճանաչ,
 Վոր միշտ կանի՛ քեզ պարգերես:

ԱՂԶԻԿՆԵՐԻ ՅԵՐԳԸ

Արծիվ Աստն, մեզ լավ ընկեր,
 Հերոս անմար, լույսի կամար,
 Նա մեզ բերեց բերկրանք ու սեր—
 Մեծ Արեվի համբույրը վառ:
 Ապրե՛ս Աստ, կուռդ կանաչ,

Դու մեր գյուղից բարև տարար,
 Բարև՝ տարար, լույսե՛ր տարար,
 Արև մարդուն դու սե՛ր տարար:

ՄԻԱՍԻՆ

Ո՛վ առաջնորդ, համբույրը քո
 Ծաղկել ե մեր արտում, դաշտում,
 Բե՛զ ենք դիմում ուրախ յերգով,
 Գարնան շունչը մեր ծով սրտում:
 Յերդվո՛ւմ ենք քեզ մեր սարերով,
 Մեր ջրերով, հանդ ու դաշտով,
 Յերդվո՛ւմ ենք քեզ մեր գետերով,
 Ծաղիկներով, բարիքներով,
 Կանաչ, դալար մեր կոներով,
 Ծո՛վ լիությամբ մեր աշխարհի,
 Զի՛ անցնի մեր կուռ դռներով
 Վոչ մի վստիխ, մենք քշումս:
 Յերկա՛ր լինի կյանքդ Արև:
 Կյա՛նքդ Արև,
 Կյա՛նքդ Արև,
 Մեր սրտերից հագա՛ր բարեվ
 Հագա՛ր բարեվ,
 Հագա՛ր բարեվ:
 Յեվ նրանց վսեմ հզոր բարեվին
 Զայնակեցին բյուր յերջանիկ սրտեր,—
 — Արեվի՛ համբույր, համբույր Արեվի,
 Դու մեր աշխարհի կյա՛նքն ես լուսարեր:
 Դու հավերժափայլ հրեղեն կամար,
 Դու անափ սե՛րն ես մեծ ժողովրդի,

Վոր սկիզբ առած հոսսում ե գուլալ
Մինչև մեծ սիրտը լո՛ւյս Առաջնորդի...

ՎԵՐՋԵՐԳ

(Ասլան ամու խոսքը լսողներին)

Ե՛ս եր, բալեֆ, նաղլն Արեվի,
Թող ամեն մարդ լավ գիտենա,
Շատ պետական ջահելներին,—
Ասլան ամու սրտիցն ե նա:
Ծաղիկ նամբա մեր Ասոյին,
Արեգնագան մեր աղջկան,
Բոլոր ահել ու ջահելին,
Ու նոր բացվող ծաղիկներին,
Մեկ ել նրա՛նց, վոր պիտի գան՝
Աշխարհ մտնող բալիկներին՝
Թող գիտենան վողջ աշխարհում,
Հայտնի դառնա քող բոլորին,
Վո՛նց ե կտրինն արժանանում
Մեծ Արեվի շող համբույրին:

1939, փետրվար-հոկտեմբեր

Պատ. խմբագիր՝
Հ. Պ ա ռ ո ն յ ա ն
Կազմը, ընկ. ՍՏԱԼԻՆԻ
պորտրեն, տիտուլը,
գլխագարդը, և տեխ.
խմբագրությունը
Ա. Ն. Գ ա ս պ ա ը յ ա ն ի
Սրբազրիչներ՝ Բ. Ղուկասյան,
Ա. Արզաբաճյան

Գլավիտի լիազոր՝ Ե. 1175 Հրատ. № 5026
Պատվեր 824. Տիրաժ 3000. Թուղթ
62×94. Տպագր. 2 մամ. Հանձնված ե
աւրաղըության 9 նոյեմբերի 1939 թ.
Ստորագրված ե տպագրության համար
19 նոյեմբերի 1939 թ.

Պետհրատի I տպարան, Յերևան,
Լենինի 65

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0332185

24400

21